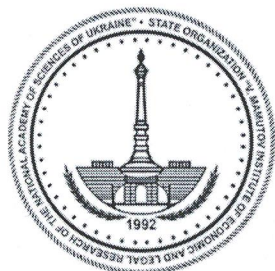

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

Затверджую:
директор Державної установи
«Інститут економіко-правових досліджень
імені В.К. Мамутова Національної академії наук
України»
Володимир УСТИМЕНКО

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ Державної установи «Інститут економіко- правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України» до 2030 року

Схвалено Вченою радою
Державної установи «Інститут економіко-правових
досліджень імені В.К. Мамутова
Національної академії наук України»
Протокол № 1 від 27 січня 2025 року

Київ 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	3
I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНСТИТУТУ	4
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА СТРАТЕГІЇ	6
2.1. Місія, візія, мета та пріоритетні напрями наукових досліджень Інституту	6
2.2. Стратегічні напрями та завдання розвитку Інституту	7
2.3. Стратегічні напрями розвитку наукової діяльності структурних підрозділів Інституту.....	13
2.4. Ресурсне забезпечення реалізації стратегії розвитку	16
III. ІНДИКАТОРИ РОЗВИТКУ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ	17

ВСТУП

Сучасні виклики, зумовлені війною, процесами післявоєнного відновлення, трансформацією правової та економічної систем України, а також інтеграцією до Європейського Союзу, потребують від наукових установ чітких орієнтирів діяльності. Розробка стратегії розвитку дозволить Державній установі «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України» (далі – Інститут) поглибити інституційні зв'язки з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, міжнародними та вітчизняними громадськими організаціями, установами Європейського Союзу, що сприятиме активній участі Інституту у вирішенні актуальних проблем сучасного державотворення, гнучкому реагуванню на запити суспільства, бізнесу та держави.

Сьогодні стратегічне планування дозволяє встановити пріоритетні напрями досліджень, оптимізувати використання наявних ресурсів, підвищити якість наукової продукції, розширити міждисциплінарну співпрацю та посилити вплив на формування державної економічної політики.

Наявність чіткої стратегії допоможе Інституту краще планувати свою кадрову політику, формувати сучасну інфраструктуру, впроваджувати цифрові рішення та забезпечувати конкурентоспроможність у сфері науки та освіти.

Стратегія розвитку Інституту до 2030 року визначає основні пріоритети та напрями наукових досліджень, ґрунтується на нормах Конституції України, законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», «Про вищу освіту» та інших нормативно-правових актів, положеннях Статуту НАН України, Основних принципів організації та діяльності наукової установи Національної академії наук України, інших актів Національної академії наук України (далі – НАН України) і Статуту Інституту. Під час розроблення Стратегії окремо враховувалися Концепція розвитку Національної академії наук України на 2021–2025 роки та план заходів з її реалізації.

Понад тридцять років Інститут проводить і координує фундаментальні економіко-правові дослідження, здійснює науково-прикладні розробки, готує наукові експертизи та здійснює консультування у сфері правового забезпечення економіки, правового регулювання господарської діяльності, управління регіональними та міськими системами, а також забезпечує підготовку за результатами досліджень проєктів нормативно-правових актів, які є необхідними для їх реалізації.

Розроблена стратегія розвитку Інституту є не лише управлінським документом, а й ключовим інструментом його модернізації, підвищення суспільно-політичного впливу, ефективності та стійкості в умовах динамічних змін та мілітарних викликів.

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНСТИТУТУ

Інститут є державною бюджетною неприбутковою науковою установою, що заснована на державній власності. Інститут перебуває у віданні НАН України і входить до складу Відділення економіки НАН України.

Інститут створено на базі Відділення економіко-правових проблем Інституту економіки промисловості АН України відповідно до постанови Президії Академії наук України від 22.01.1992 р. № 16 з метою розв'язання актуальних проблем правового забезпечення розвитку економіки на державному і регіональному рівнях. У липні 2014 р. Інститут став першим серед внутрішньо переміщених наукових установ в системі НАН України, який було релоковано у зв'язку з початком збройної агресії проти України та з метою збереження життя і здоров'я співробітників. Інститут було переміщено до м. Київ (розпорядження Президії НАН України від 11.07.2014 р. № 464). У січні 2020 р. Інституту було присвоєно ім'я академіка НАН України В.К. Макутова (постанова Президії НАН України від 29.01.2020 р. № 35).

На сьогодні Інститут є провідною установою НАН України з проблем правового забезпечення розвитку економіки. На теперішній час у його структурі функціонує чотири наукові підрозділи:

1) відділ проблем модернізації господарського права та законодавства. У складі відділу функціонує сектор проблем реалізації господарського законодавства;

2) відділ господарсько-правових досліджень проблем економічної безпеки. У складі відділу функціонує сектор сприяння розвитку економіко-правових досліджень;

3) відділ економіко-правових проблем містознавства;

4) Луганська філія Інституту, у складі якої функціонує відділ проблем міжрегіонального співробітництва.

Чисельність усіх працівників за основним місцем роботи складає 35 осіб, із них наукових працівників – 29 (23 – у головній установі та 6 – у Луганській філії). Попри воєнні дії та пов'язані з ними виклики, було збережено та примножено кадровий потенціал, який дозволяє вирішувати усі статутні завдання Інституту. Керівництвом Інституту вживаються усі можливі заходи щодо стимулювання продуктивних і мотивованих співробітників, пошуку нових працівників з числа найбільш відомих і кваліфікованих вчених України.

Колектив Інституту вважається одним із наймолодших в системі наукових установ НАН України. Кількість молодих вчених становила 16 осіб (включно з аспірантами та докторантами денної форми навчання). Молоді вчені беруть активну участь як у виконанні, так і керівництві науковими дослідженнями у рамках відомчої, програмно-цільової та конкурсної тематики. Протягом 2019-2024 років молоді вчені Інституту були керівниками 9 тем науково-дослідних робіт.

В Інституті функціонують Вчена рада, аспірантура і докторантура, Рада молодих учених та спеціалізована вчена рада Д 11.170.02 із правом захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.04 – господарське право; господарсько-процесуальне право. Одним з пріоритетів Інституту є стимулювання та заохочення кращих аспірантів та докторантів (отримують стипендії для молодих вчених, відзначаються відзнаками Інституту та НАН України, за підсумками року аспірантам надається матеріальне заохочення).

Інститут має команду професіоналів вищої кваліфікації, що дозволяє йому проводити науково-експертну та консалтингову діяльність з питань правового регулювання господарської діяльності, управління регіональними та міськими системами, формування сталої судової практики. Співробітники Інституту систематично підвищують кваліфікацію як у межах країни, так і за кордоном. Значна кількість науковців, насамперед молодих вчених, пройшли наукові стажування за кордоном за рахунок участі у конкурсах з отримання стипендій та грантів для навчання. Інститут є потужним центром підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (аспірантів) зі спеціальності 081 – «Право» та доктора наук (докторантів) зі спеціальності 12.00.04 – господарське право; господарсько-процесуальне право. В Інституті одним з перших запроваджено викладання окремих дисциплін для аспірантів англійською мовою.

Унікальність Інституту визначається винятковою специфічністю сфери основних наукових досліджень – правового забезпечення економічних відносин. Крім того, Інститут є провідною науковою установою, що на основі доробку наукової школи першого директора Інституту, академіка В.К. Мамутова формує нові доктринальні підходи до розвитку науки господарського права у контексті адаптації до права ЄС, пропонує неординарні науково-практичні рішення, спрямовані на розв’язання проблем розвитку держави та суспільства в умовах воєнного часу та викликів повоєнної трансформації, спираючись на власний особливий досвід постраждалої від війни установи та вимушеного переміщення. Це створює надзвичайні можливості для істотного підвищення якості й актуальності наукових досліджень і експериментальних розробок, забезпечення їх реального впливу на розвиток, Перемогу України та її відновлення.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА СТРАТЕГІЇ

2.1. Місія, візія, мета та пріоритетні напрями наукових досліджень Інституту

Місія

Державна установа «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова НАН України» є провідною науковою установою, що здійснює фундаментальні та прикладні дослідження у сфері економіко-правового забезпечення сталого розвитку України, її економічної безпеки, правового регулювання підприємництва, розбудови міст та територій відновлення

Візія

До 2030 року Інститут має стати лідером у системі науково-освітніх інституцій, що досліджують проблеми розвитку державної економічної політики України, шляхом ефективного наукового супроводу реформ, науково-консультативного сприяння адаптації національного законодавства до права ЄС, підтримки інтеграції України до ЄС та участі у діяльності провідних міжнародних організацій

Слоган

Економіці – правове забезпечення, законам – економічне обґрунтування

Мета Стратегії розвитку Інституту

Поступальний розвиток та сприяння зростанню ролі Інституту як провідної наукової установи у сфері досліджень правового забезпечення економічних відносин з урахуванням викликів воєнного часу, повоєнної трансформації та пришвидшення процесу інтеграції України до ЄС

Для досягнення мети передбачається вирішити **такі основні завдання:**

- забезпечення високого рівня наукових досліджень, їх спрямованості на розв’язання сучасних проблем науки, держави й суспільства, покращення публікаційної діяльності;
- диверсифікація джерел фінансування досліджень та залучення додаткових коштів;
- удосконалення кадрової політики та ефективне кадрове забезпечення;
- ефективне впровадження та використання інформаційних технологій;
- розширення міжнародного наукового співробітництва та інтеграція Інституту у Європейський дослідницький простір;
- посилення зв’язків і співпраці з науково-освітнім сектором, бізнесом, органами влади і громадськістю.

Основні пріоритетні напрями наукових досліджень Інституту

У контексті динамічних змін у соціально-економічному розвитку України, посилення євроінтеграційних процесів, необхідності відновлення

України від наслідків війни та відповідно до основних напрямів наукової діяльності, визначених підпунктом 2.1.1 пункту 2.1 Статуту Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України», пріоритетними напрямами розвитку Інституту є:

обґрунтування наукових підходів до трансформації національної правової парадигми у контексті європейської інтеграції;

забезпечення імплементації в господарське законодавство України загальноєвропейських принципів організації та здійснення економічної діяльності;

господарсько-правове стимулювання ділової активності та інвестиційної привабливості у сфері економіки;

визначення правових чинників розвитку економіки України в умовах війни та повоєнного відновлення;

системне прогнозування розвитку економічного (господарського) законодавства України у рамках розроблення наукової концепції розвитку законодавства України;

розвиток правового регулювання сталої інвестиційної діяльності відповідно до пріоритетів національної безпеки України та норм права ЄС;

науково-методичне забезпечення просторового розвитку територіальних громад;

методичне та аналітичне забезпечення розбудови територій відновлення шляхом міжрегіонального співробітництва;

аналітичне забезпечення просторового розвитку локальних територій;

науково-методичне забезпечення розвитку міст України на засадах гармонізації соціально-економічних відносин;

економіко-правове обґрунтування стратегічних напрямів резильєнтності міст України з урахуванням пріоритетних завдань їх відновлення.

2.2. Стратегічні напрями та завдання розвитку Інституту

Стратегічні напрями розвитку Інституту:

1. Забезпечення високого рівня наукових досліджень, їх спрямованості на розв'язання сучасних проблем науки, держави і суспільства, покращення публікаційної діяльності

2. Диверсифікація джерел фінансування досліджень та залучення додаткових коштів.

3. Удосконалення кадрової політики та ефективне кадрове забезпечення.

4. Ефективне впровадження та використання інформаційних технологій.

5. Розширення міжнародного наукового співробітництва та інтеграція Інституту у Європейський дослідницький простір.

6. Посилення зв'язків і співпраці з науково-освітнім сектором, бізнесом, органами влади і громадськістю.

1.Забезпечення високого рівня

1.1.Проведення досліджень відповідно до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, збільшення питомої ваги

наукових досліджень, їх спрямованості на розв'язання сучасних проблем науки, держави і суспільства, покращення публікаційної діяльності

досліджень за напрямом «національна безпека і оборона» та з орієнтацією на повоєнне відновлення

1.2. Використання міждисциплінарних, міжгалузевих та інноваційних підходів при здійсненні наукової діяльності

1.3. Забезпечення своєчасної актуалізації планів науково-дослідних робіт Інституту з урахуванням потреб і пріоритетів розвитку держави і суспільства в умовах воєнного стану та в повоєнний період

1.4. Обґрунтування напрямів щодо удосконалення систем оцінки та моніторингу впровадження результатів фундаментальних і прикладних досліджень

1.5. Обґрунтування напрямів щодо впровадження ефективної системи звітності з уніфікацією різних її форм, запровадженням проміжного звітування про результати виконання тем науково-дослідних робіт

1.6. Неухильне дотримання цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, забезпечення прозорості та довіри до наукових досліджень

1.7. Гармонізація кількісних показників публікаційної активності із якістю підготовки наукових текстів

1.8. Відповідальний вибір наукових видань для опублікування результатів досліджень, вжиття заходів щодо розпізнавання та уникнення співпраці з «хижацькими» журналами

1.9. Збільшення кількості одноосібних монографій, продовження практики підготовки колективних монографій за результатами виконання науково-дослідних робіт, заохочення участі співробітників у підготовці зарубіжних монографічних видань

1.10. Забезпечення оптимального співвідношення публікацій у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science, і публікацій у наукових фахових виданнях України

1.11. Підготовка Інститутом та участь окремих співробітників у підготовці енциклопедичних видань, словників, довідників, підручників, посібників та каталогів

1.12. Заохочення співробітників до активного використання у науковій діяльності англійської мови та інших офіційних мов країн ЄС, зокрема при підготовці наукових публікацій

1.13. Продовження практики підготовки науковими співробітниками, аспірантами і докторантами наукових доповідей та аналітичних записок для заслуховування на засіданнях вченої ради Інституту

2. Диверсифікація джерел фінансування досліджень та залучення додаткових коштів

- 2.1. Постійна участь Інституту, його структурних наукових підрозділів та окремих науковців у виконанні науково-дослідних робіт за програмно-цільовою та конкурсною тематикою НАН України
- 2.2. Використання можливостей щодо відкриття додаткових відомчих тем науково-дослідних робіт
- 2.3. Активізація участі Інституту в конкурсах Національного фонду досліджень України та інших загальнодержавних конкурсних відборах проєктів з виконання наукових досліджень
- 2.4. Отримання фінансування шляхом участі Інституту в міжнародних грантових програмах (Erasmus+, інші наукові грантові програми країн ЄС)
- 2.5. Отримання індивідуальних грантів, стипендій та премій (національних і зарубіжних) дослідниками Інституту
- 2.6. Надання науково-експертних та консультативних послуг на договірних засадах, зокрема в рамках проведення правової експертизи проєктів законів та інших нормативно-правових актів
- 2.7. Розширення сфери надання платних наукових і освітніх послуг (підготовка понад державне замовлення здобувачів наукового ступеня доктора філософії та доктора наук, організація курсів підвищення кваліфікації та ін.)

3. Удосконалення кадрової політики та ефективне кадрове забезпечення

- 3.1. Збереження та примноження продуктивного кадрового складу Інституту
- 3.2. Дотримання вікового й гендерного балансу під час прийняття кадрових рішень, реалізація політики щодо запобігання та протидії дискримінації, сексуальним домаганням та іншим проявам неетичної поведінки
- 3.3. Обрання сучасних й ефективних інструментів забезпечення трудової дисципліни, використання прогресивних форм контролю своєчасності і якості виконання запланованих робіт
- 3.4. Застосування гнучких інструментів оплати праці, створення умов для отримання співробітниками винагороди залежно від результатів їхньої роботи і реального внеску у виконання спільних завдань
- 3.5. Забезпечення наступності поколінь науковців, сприяння переданню досвіду і знань молодим співробітникам для постійного оновлення і збагачення кадрового складу
- 3.6. Використання додаткових форм стимулювання співробітників за особливі досягнення і наполегливість у

праці, пошук шляхів додаткової підтримки молодих науковців

3.7.Формування кадрового резерву із найбільш здібних і професійних науковців для заміщення керівних та інших відповідальних посад, виконання найбільш складних і нестандартних завдань

3.8.Удосконалення підходів до атестації наукових співробітників та прийняття кадрових рішень за підсумками її проведення

3.9.Упровадження системи регулярного моніторингу ефективності діяльності структурних наукових підрозділів

3.10.Удосконалення методики оцінювання результативності роботи наукових працівників

3.11.Підвищення ефективності роботи аспірантури та докторантури Інституту

3.12. Підвищення питомої ваги молодих вчених та наукових співробітників, які мають наукові ступені доктора філософії (кандидата наук), доктора наук, вчені звання професора і старшого дослідника

3.13.Активізація проведення конкурсів наукових робіт студентів закладів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених Інституту із використанням різних форм заохочення переможців

3.14.Сприяння вирішенню соціально-побутових проблем співробітників, створення умов для забезпечення їх житлом

3.15.Забезпечення гармонійного розподілу часу між роботою та особистим життям, сприяння особистісному розвитку, збереженню фізичного і ментального здоров'я працівників

4. Ефективне впровадження та використання інформаційних технологій

4.1.Розроблення нового офіційного сайту Інституту із використанням сучасних моделей та інноваційних рішень на основі концепції «Відкритої науки»

4.2.Удосконалення Репозитарію академічних текстів Інституту шляхом переходу до його наповнення за децентралізованим принципом (науковими співробітниками, а не однією відповідальною особою)

4.3.Цифровізація найважливіших наукових видань Інституту починаючи з 1992 року

4.4.Створення електронних наборів дослідницьких даних, що відповідають принципам FAIR

4.5.Забезпечення наукових працівників постійним доступом до міжнародних баз наукової інформації та електронних науково-інформаційних систем

5. Розширення міжнародного наукового співробітництва та інтеграція Інституту у Європейський дослідницький простір

4.6.Розширення переліку провідних міжнародних наукометричних баз, у яких індексується науковий журнал «Економіка та право», підвищення його наукового рейтингу

4.7.Активне використання сучасних засобів поширення наукової інформації (соціальних мереж, youtube-каналів тощо) для посилення зв'язків із громадськістю, популяризації і висвітлення результатів досліджень

5.1.Розширення і поглиблення мережі наукових зв'язків Інституту з науковими установами, організаціями і закладами вищої освіти країн ЄС та інших країн

5.2.Підготовка та реалізація проєктів у рамках програми «Горизонт Європа», інших наукових програм ЄС, Вишеградської групи, програм добросусідства

5.3.Активізація участі Інституту у діяльності міжнародних наукових співтовариств, організацій, асоціацій та інших інституцій, зокрема тих, які координують дослідження у сфері економіки та права

5.4.Продовження здійснення функцій з представництва інтересів НАН України у відносинах з ЮНЕСКО щодо участі у діяльності з розроблення стратегічних документів і програм щодо забезпечення свободи та безпеки науковців

5.5.Підтримання наукових зв'язків та продовження виконання спільних наукових проєктів із провідними зарубіжними науковцями

5.6.Здійснення постійного моніторингу міжнародних програм наукового співробітництва у сферах наукових інтересів Інституту

5.7.Створення умов для участі молодих вчених у міжнародних програмах академічної мобільності, сприяння регулярній участі науковців у міжнародних програмах підвищення кваліфікації і стажування

5.8.Забезпечення участі Інституту в організації конференцій, семінарів та інших наукових заходів у межах міжнародного співробітництва

5.9.Збільшення кількості дослідників, які є членами чи експертами міжнародних наукових рад, комітетів, експертних комісій, редколегій наукових видань тощо

6. Посилення зв'язків і співпраці з науково-освітнім сектором, бізнесом,

Науково-освітній сектор

6.1.Розширення співпраці з закладами вищої освіти, науковими установами і організаціями України, укладення, оновлення та реалізація договорів, угод, меморандумів про співробітництво

органами влади і громадськістю

6.2.Продовження участі Інституту в реалізації Програми спільної діяльності Національної академії наук України і Національної академії правових наук України на 2023 – 2025 роки, участь Інституту у майбутніх програмах спільної діяльності академій

6.3.Сприяння активній взаємодії співробітників Інституту з науковими колективами установ НАН України за основними напрямками наукової діяльності

6.4.Продовження активної участі науковців Інституту у роботі спеціалізованих вчених рад, екзаменаційних комісій при закладах вищої освіти

6.5.Заохочення практики викладання науковцями Інституту навчальних дисциплін у закладах вищої освіти у вільний від науково-дослідної роботи час

6.6.Створення умов для проходження студентами і науково-педагогічними працівниками практики і стажування на базі Інституту

6.7.Залучення висококваліфікованих науково-педагогічних працівників до виконання тем науково-дослідних робіт Інституту

6.8.Забезпечення подальшої роботи Наукової ради з економіко-правових проблем розвитку міст України Відділення економіки НАН України

Бізнес

6.9.Активне здійснення науково-експертної діяльності, надання консалтингових послуг за зверненнями суб'єктів господарювання

6.10.Сприяння захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання, зокрема шляхом участі у діяльності профільних громадських об'єднань

Органи влади

6.11.Посилення науково-експертної діяльності як за зверненнями органів державної влади та місцевого самоврядування, так і шляхом направлення до цих органів наукових матеріалів (пропозицій, доповідних, аналітичних записок, методичних рекомендацій та ін.) із власної ініціативи

6.12.Забезпечення участі Інституту у виконанні функцій НАН України як головної експертної установи з проведення юридичної експертизи проєктів законів

6.13.Забезпечення участі Інституту у розробленні Наукової концепції розвитку законодавства України, яка надсилається до Кабінету Міністрів України для її врахування під час планування правотворчої діяльності

6.14.Ефективна участь співробітників Інституту у діяльності науково-координаційних рад, робочих груп та інших колегіальних органів при Президентові України, Верховній Раді України, центральних органах виконавчої влади, судових органах та органах місцевого самоврядування

6.15.Здійснення науково-консультативного супроводу діяльності Верховного Суду та Конституційного Суду України

6.16.Організація та проведення спільних науково-практичних заходів з обговорення актуальних проблем розвитку держави та суспільства

Громадськість

6.17.Підвищення ефективності оприлюднення результатів досліджень через аналітичні, публіцистичні, просвітницькі та інші статті, інтерв'ю, виступи на радіо, телебаченні та в онлайн-медіа тощо

6.18.Активізація ведення науковцями Інституту на систематичній основі власних блогів на профільних інтернет-ресурсах для висвітлення актуальних питань за результатами досліджень

6.19.Організація та проведення спільних науково-практичних заходів з обговорення актуальних проблем розвитку держави та суспільства

2.3. Стратегічні напрями розвитку наукової діяльності структурних підрозділів Інституту

- Відділ проблем модернізації господарського права та законодавства;
- Відділ господарсько-правових досліджень проблем економічної безпеки;
- Відділ економіко-правових проблем містознавства;
- Луганська філія Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України» (відділ проблем міжрегіонального співробітництва).

Відділ проблем модернізації господарського права та законодавства: концептуальні засади розвитку економічного, господарського та комерційного права в Україні та зарубіжних країнах; модернізація господарського законодавства, забезпечення його стабільності, узгодженості та компактності; підвищення ефективності захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарської діяльності, правових гарантій свободи підприємництва у взаємовідносинах з

органами державної влади, захисту прав національного товаровиробника в умовах інтеграції України до світової господарської системи; господарсько-правове стимулювання ділової активності та інвестиційної привабливості у сфері економіки; забезпечення імплементації в господарське законодавство України загальноєвропейських принципів організації та здійснення економічної діяльності; забезпечення узгодження приватних інтересів суб'єктів господарювання та суспільних (публічних) інтересів за рахунок збалансування прав, обов'язків та відповідальності учасників господарських відносин; забезпечення соціальної спрямованості економіки.

Відділ господарсько-правових досліджень проблем економічної безпеки: правові чинники розвитку економіки України в умовах війни та повоєнного відновлення; правове забезпечення повоєнного відновлення України на засадах циркулярної економіки та Європейського зеленого курсу, стратегічні засади впровадження та реалізації моделі циркулярної економіки; модернізація правового забезпечення сталого інвестування; економіко-правові

детермінанти розмінування територій України як складової національної безпеки у воєнний та повоєнний час; економіко-правові інструменти підвищення ефективності управління відходами; правові аспекти забезпечення належної обачності бізнесу щодо прав людини та довкілля під час формування національної економічної політики в умовах мілітарного впливу; впровадження критеріїв ефективності нормативних актів; долучення до участі НАН України у правотворчій діяльності, підготовка за напрямками досліджень документів юридичного прогнозування рекомендаційного характеру.

Відділ економіко-правових проблем містознавства: науково-методичне забезпечення розвитку міст України на засадах гармонізації соціально-економічних відносин; дослідження світового досвіду вирішення економіко-правових проблем розвитку міст та можливостей його використання в Україні; дослідження складу міських соціально-економічних відносин та напрямів їх використання; розроблення пропозицій щодо гармонізації міських соціально-економічних

відносин, зокрема в умовах повоєнного відновлення; проведення комплексного аналізу економічного і соціального становища міст з метою розроблення пропозицій щодо покращення їх інвестиційної привабливості; обґрунтування першочергових заходів, спрямованих на вирішення економіко-правових проблем розвитку міст України з урахуванням світового досвіду повоєнного відновлення; проведення комплексного аналізу економіко-правових аспектів забезпечення резильєнтності міст; обґрунтування особливостей державного та місцевого регулювання процесів і відносин, пов'язаних із забезпеченням резильєнтності міст; дослідження зарубіжного досвіду забезпечення резильєнтності міст у воєнний і повоєнний періоди; економіко-правове обґрунтування стратегічних напрямів резильєнтності міст України з урахуванням пріоритетних завдань їх відновлення; окреслення економіко-правових засобів реалізації програм і проєктів резильєнтності міст України.

Луганська філія Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України» (відділ проблем міжрегіонального співробітництва): узагальнення теоретичних та методичних аспектів оцінки впливу соціально-економічної інфраструктури на місцевий економічний розвиток і навпаки; обґрунтування та визначення комплексу показників для оцінки впливу відновлення соціально-економічної інфраструктури на

місцевий економічний розвиток у контексті повоєнного відновлення регіонів (територіальних громад) України; розробка методичних рекомендацій з оцінки впливу відновлення соціально-економічної інфраструктури на місцевий економічний розвиток; розробка методичних рекомендацій з оцінки впливу місцевого економічного розвитку на відновлення соціально-економічної інфраструктури; оцінка когерентності відновлення соціально-економічної інфраструктури на деокупованих (постраждалих) територіях та місцевого економічного розвитку; науково-методичне забезпечення просторового розвитку територіальних громад; методичне та аналітичне забезпечення розбудови територій відновлення; інструментарій активізації співробітництва територіальних громад та регіонів тощо.

2.3. Ресурсне забезпечення реалізації стратегії розвитку

Ресурсне забезпечення реалізації стратегії розвитку Інституту включає кадрові ресурси, матеріально-технічне і фінансове забезпечення. **Кадрове забезпечення** Інституту представлено членом-кореспондентом НАН України, докторами економічних і юридичних наук, заслуженими економістами та юристами України, доктором філософії у галузі права, кандидатами економічних і юридичних наук, кандидатом наук з державного управління, професорами, доцентами, старшими дослідниками та іншими науковцями. **Матеріально-технічне забезпечення** Інституту включає приміщення, офісне обладнання та техніку, інформаційні ресурси та цифрову інфраструктуру. **Фінансові ресурси Інституту** – це бюджетні кошти та додаткові надходження від участі дослідників у проєктах, експертній діяльності, а також інші кошти.

III. ІНДИКАТОРИ РОЗВИТКУ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Індикатори реалізації Стратегії розвитку Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України»:

Наукова продуктивність: кількість аналітичних записок для органів влади, наукових доповідей тощо, кількість опублікованих монографій, наукових статей у фахових та міжнародних виданнях (Scopus, Web of Science); захист дисертаційних досліджень (кандидатських, докторських); отримані наукові гранти та фінансування дослідницьких проєктів.

Нормотворча діяльність: кількість експертних висновків; участь у розробці законопроектів, проєктів підзаконних нормативно-правових актів, документів публічної політики, стратегій розвитку територіальних громад;

Інноваційна активність: розробка та впровадження цифрових технологій у правових та економічних дослідженнях; авторські свідоцтва.

Міжнародна співпраця: кількість укладених угод із зарубіжними науковими та освітніми інституціями, спільні міжнародні дослідження та публікації, участь у міжнародних конференціях та проєктах.

Освітня та просвітницька діяльність: організація конференцій, семінарів, круглих столів, кількість підготовлених навчальних та методичних матеріалів, проведення стажувань для молодих науковців.

Вплив на економічне відновлення України: розробка рекомендацій щодо реформування економіки та права, участь у державних та регіональних програмах відновлення, запровадження стратегічних ініціатив для сталого розвитку.

Очікувані результати:

зміцнення позицій Інституту як провідної наукової установи у сфері економіко-правових досліджень;

забезпечення наукового супроводу економічних реформ та законодавчих ініціатив;

посилення співпраці з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, бізнесом і міжнародними партнерами;

впровадження інноваційних рішень у сфері правового регулювання економіки;

формування науково обґрунтованих підходів до сталого розвитку України в контексті глобальних викликів та повоєнного відродження України, якісне виконання науково-дослідної роботи та участь у національних і міжнародних проєктах за пріоритетними науковими програмами.

Моніторинг реалізації Стратегії розвитку Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України» проводиться щороку та оприлюднюється у вигляді щорічних звітів про найважливіші наукові результати. Підсумковий моніторинг буде проведено у **2030 році з метою оцінювання ефективності діяльності Державної установи «Інститут економіко-правових**

досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України» та її структурних наукових підрозділів за 2025 – 2029 роки та проходження державної атестації за методикою Міністерства освіти і науки України.

**ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ
– ВІДНЕСЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ УСТАНОВИ
«ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ ІМЕНІ В.К. МАКУТОВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»
ТА ЇЇ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ
ДО КАТЕГОРІЇ А**